

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

R.F. Weide (VVD)

(d.d 22 mei 2017)

Nummer

3302

Onderwerp

Overlast dubbel beboeten in het openbaar vervoer

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Afspraken tussen politie en OV-bedrijf over hogere boetes bij overlast in de provincie Utrecht, zie <https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/1614105/overlast-in-bus-en-tram-voortaan-dubbel-beboet.html>

1. *Is GS bekend met dit bericht en het experiment?*

Antwoord

Gedeputeerde Staten hebben kennis genomen van dit bericht. Het betreft de situatie waarin een overlastgevende reiziger wordt aangehouden en de kosten die worden gemaakt voor deze aanhouding en eventuele bijkomende schade, op de reiziger worden verhaald. Strikt genomen gaat het dus niet om een dubbele boete, maar om een aansprakelijkheidsstelling naast een mogelijke boete of andere justitiële maatregel.

Om dit mogelijk te maken is U-OV een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met de Service Organisatie Directe Aansprakelijkheid (SODA). Wanneer een vervoerder wordt geconfronteerd met een misdrijving door een reiziger, zijn er twee mogelijkheden. Ten eerste kan de reiziger – afhankelijk van de situatie – worden aangeboden om alsnog een vervoerbiljet aan te schaffen tegen een verhoogd tarief. De tweede mogelijkheid is dat de reiziger wordt aangehouden. Uitsluitend bij aanhouding kan eventuele schade worden verhaald op de reiziger. Alleen in deze gevallen deelt de vervoerder de gegevens van de verdachte met SODA. De vervoerder informeert SODA over de persoonsgegevens en omvang van de schade en cedeert de vordering aan SODA. Zij gaan vervolgens over tot inning van het schadebedrag.

2. *Bent u bereid om het initiatief te nemen om een dergelijke experiment op te zetten in Zuid-Holland met alle Zuid-Hollandse OV-bedrijven en de politie?*

Antwoord

Het college zal in de concessie-overleggen met de Zuid-Hollandse vervoerders voorstellen een vergelijkbare methode toe te passen in het Zuid-Hollandse openbaar vervoer. Daarbij merkt het college op dat de verantwoordelijkheid voor de sociale veiligheid in het openbaar vervoer, conform het Programma van Eisen, bij de Zuid-Hollandse vervoerders ligt. De afhandeling van boetes en schades behoort tot de bedrijfsvoering van de concessiehouders. In de huidige concessies is geen eis opgenomen over de wijze waarop kosten van inzet van Boa's verhaald kan worden. Mocht deze werkwijze een succes blijken te zijn zal het college deze aanpak bij nieuwe concessies voorschrijven.

3. *Wat zijn de boetebedragen in Zuid-Holland voor overlast, zwartrijden en vernielingen in het OV? Indien door vervoersbedrijven verschillende tarieven gehanteerd mogen worden, graag uitsplitsing per OV-bedrijf.*

Antwoord

De concessiehouders hebben in hun huisregels de mogelijkheid opgenomen tot het alsnog aanschaffen van een vervoerbewijs tegen een verhoogd tarief. Mocht hieraan niet worden voldaan, dan volgt een strafrechtelijke procedure. Het opleggen van een boete valt dan ook niet onder de bevoegdheden van de vervoerders, maar onder de bevoegdheden van de politie en het Openbaar Ministerie. De hoogte van de strafrechtelijke boetes is opgenomen in de database van het Openbaar Ministerie. Deze boetebedragen worden door de politie of het Openbaar Ministerie in eerste instantie opgelegd en geïnd. Naast het boetebedrag brengt het Centraal Justitieel Incassobureau administratiekosten in rekening.

In bijzondere gevallen gelden andere boetebedragen en/of straffen. Bijvoorbeeld als strafbare feiten eerder zijn gepleegd. Bovendien kan de rechter, indien een zaak wordt voorgelegd, anders beslissen.

Het Openbaar Ministerie legt de navolgende boetes (in euro's) op:

Zonder geldig vervoerbewijs (zgv)	90
zgv en geen identificatiebewijs < 14	140
overtreding rookverbod	90
stoffen of voorwerpen uit voertuigen gooien	90
dronken en/of onder invloed drugs	90
bedrijfsgang verstoren/belemmeren	230
zvg gebruik maken van voorzieningen	90

4. Kunt een overzicht geven van (gewelds)incidenten (overlast, zwartrijden, vernielingen, etc) per OV-bedrijf in Zuid-Holland?

Antwoord

In de maandelijkse overleggen die wij met onze vervoerders hebben worden de resultaten van de uitvoering van de concessie besproken. Zo wordt ook gekeken naar de toe- of afname van het aantal incidenten. Gebleken is dat vervoerders niet altijd een uniforme registratie hebben van (gewelds)incidenten. In 2017 zijn landelijke afspraken gemaakt over de wijze van registratie. De vervoerders hebben afgesproken de registraties aan te passen met terugwerking tot 1 januari 2017.

De concessie treindienst Alphen aan de Rijn – Gouda was in 2016 onderhands aanbesteed aan NS. De incidentenregistratie van de NS heeft geen specifieke opsomming op dit lijnniveau.

Overzicht incidenten 2016/2017 t/m mei

Concessie	A	A	B	B	C	C
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
TAG (2017)		2		2		6
HWGO	27	3	51	31	34	37
DAV	70	11	274	128	175	88
ZHN	51	18	278	187	306	141
Waterbus			1			

Den Haag, 27 juni 2017

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. J.H. de Baas

drs. J. Smit